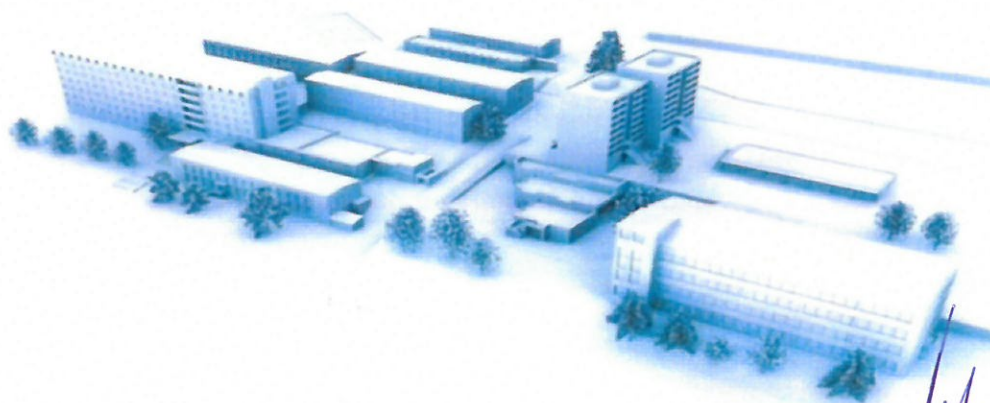


Stredná odborná škola informačných technológií
Tajovského 30, 975 90 Banská Bystrica



DIELENSKÝ PORIADOK



Stredná odborná škola informačných technológií, Tajovského 30, 975 90 Banská Bystrica	
Názov smernice:	Dielenský poriadok
Vyhotovil:	Ing. Katarína Štrónerová
Schválil:	Ing. Štefan Balogh
Dátum platnosti:	28.08.2025
Dátum účinnosti:	01.09.2025

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
INFORMAČNÝCH TECHNOLOGIÍ
975 90 BANSKÁ BYSTRICA
Tajovského 30



Praktické vyučovanie je neoddeliteľnou súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu na škole a v plnej miere sa naň vzťahuje školský poriadok.

Dielenský poriadok preto dopĺňa Školský poriadok a informovanie a oboznamovanie žiakov Strednej odbornej školy informačných technológií (ďalej len SOŠ IT) s predpismi o BOZP a ochrane pred požiarimi. Platí v dielenských priestoroch určených pre odborný výcvik.

1. Rozsah pôsobnosti

Dielenský poriadok je určený pre žiakov, pedagogických a ostatných pracovníkov SOŠ IT a návštevníkov dielní, ktorí sú povinní sa ním riadiť počas svojej prítomnosti vo všetkých priestoroch objektu dielní praktického vyučovania. Zoznam priestorov je uvedený v prílohe č.1.

2. Praktické vyučovanie

Pre praktické vyučovanie platia rovnaké výchovno-vzdelávacie a didaktické zásady ako pre ostatné vyučovacie predmety, preto žiaci a pedagogickí zamestnanci SOŠ IT sú povinní ich uplatňovať.

Praktické vyučovanie sa realizuje tak, aby bolo zaistené splnenie všetkých výchovno-vzdelávacích cieľov vyplývajúcich z požiadaviek výchovy a požiadaviek na osvojenie vedomostí, zručností a návykov vyplývajúcich z charakteristík Školských vzdelávacích programov a učebných osnov príslušných študijných odborov ako i požiadaviek na výkon príslušného povolania. Ako prostriedok k ich splneniu môžu byť akceptované aj výrobné úlohy pre iných zákazníkov, pokiaľ sú v súlade so zásadou výučby.

Výchovné ciele praktického vyučovania sú:

- vytvárať u žiakov hlboké a trvalé pracovné i morálne návyky,
- podporovať a rozvíjať kľúčové kompetencie s použitím najmodernejších poznatkov vo vyučovacích odboroch,
- viesť žiakov k aplikácii teoretických vedomostí do praxe,
- viesť žiakov k zodpovednému vzťahu k práci,
- viesť žiakov k dôslednému a uvedomelému dodržiavaniu bezpečnostných predpisov, podporovať medzi žiakmi aktivitu a rozvoj záujmovej činnosti žiakov.

Praktické vyučovanie na SOŠ IT sa vykonáva formou odborného výcviku (ďalej len OV). OV sa organizuje ako odborný vyučovací predmet podľa školského vzdelávacieho programu, pod vedením majstra odbornej výchovy (ďalej len MOV). Žiak na odbornom výcviku vykonáva cvičnú, alebo produktívnu prácu.

3. Riadenie praktického vyučovania

Správou a riadením vyučovania odborného výcviku je poverená zástupkyňa riaditeľa pre praktické vyučovanie, ktorej pracovné povinnosti vyplývajú z Organizačného a Pracovného poriadku školy. Zástupkyňa riaditeľa pre praktické vyučovanie podlieha priamo riaditeľovi SOŠIT. V dobe jej neprítomnosti ju zastupuje vopred poverený MOV.



4. Vstup do priestorov praktického vyučovania

Žiakom je vstup do dielni povolený len v čase stanovenom rozvrhom hodín vyučovacieho dňa praktického vyučovania, mimo tejto doby len so súhlasom MOV.

Pedagogickí a ostatní pracovníci SOŠ IT vstupujú do priestorov dielni len v rámci svojich pracovných povinností.

Cudzí návštevníci sú povinní oznámiť do priestorov praktického vyučovania sa na vrátnici SOŠ IT a počkať na príslušného zamestnanca.

5. Organizácia vyučovacieho dňa na odbornom výcviku

Vyučovanie odborného výcviku žiaka prvého ročníka v jednom vyučovacom dni trvá najviac šesť vyučovacích hodín, žiaka druhého ročníka až štvrtého ročníka v jednom vyučovacom dni trvá najviac sedem vyučovacích hodín, pričom 1 vyučovacia hodina trvá 60 minút. Do dĺžky jedného vyučovacieho dňa vyučovania odborného výcviku sa započítava aj dĺžka prestávok.

Vyučovací deň – 6 hodín 08:00 – 14:00 hod.

Vyučovací deň – 7 hodín 08:00 – 15:00 hod.

Prestávka na desiatu: 09:45 – 10:00 hod. (15 min.)

Prestávka na obed: 12:40 – 13:05 hod. (25 min.)

Dĺžku prestávky je vo výnimočných prípadoch po prejednaní so zástupkyňou pre praktické vyučovanie (v jeho neprítomnosti s riaditeľom SOŠ IT) možné upraviť podľa typu vykonávanej práce. Dĺžku prestávok sú povinní dodržiavať všetci žiaci a pedagogickí zamestnanci.

Dielňu otvára MOV 10 min pred začatím vyučovania. Za otváranie a uzamykanie dielni sú zodpovední jednotliví MOV, ktorí hmotne zodpovedajú za inventár nachádzajúci sa v dielnach.

Vzdelávanie na praktickom vyučovaní SOŠ IT sa riadi podľa Striedacieho plánu na príslušný školský rok. Striedací plán tvorí prílohu č.2 Dielenského poriadku.

Žiaci nastupujú 10 minút pred začiatkom praktického vyučovania na svoje pracovné miesto usporiadané podľa pokynov MOV. Pri prvom vstupe do dielni sa všetci žiaci zúčastnia na poučení z predpisov BOZP, PO a CO, oboznámia sa s vybranými časťami Školského poriadku SOŠ IT a Dielenským poriadkom SOŠ IT, ako aj so zásadami hodnotenia a klasifikácie. Poučenie potvrdia svojim podpisom.

MOV určí vedúceho skupiny.

Vedúci skupiny:

- zodpovedá za poriadok a klud v dielni pred začiatkom vyučovania a počas prestávok,
- neprítomnosť MOV na začiatku vyučovania ihneď hlási zástupkyňu riaditeľa pre praktické vzdelávanie,
- na konci vyučovacieho dňa (posledných 10 min.) organizuje s MOV upratovanie dielne a pomáha pri kontrole náradia, meracích prístrojov, zariadení a pomôcok,
- ostatní žiaci ho rešpektujú v rozsahu právomoci jeho funkcie.

Žiaci, ktorí prišli do dielne oneskorene, okamžite hlásia MOV dôvod oneskorenia. Ak príde do dielne návšteva (kontrola, hospitácia a pod.), žiaci pokračujú v práci a riadia sa pokynmi MOV.



6. Realizácia praktického vyučovania mimo dielni SOŠ IT

Praktické vyučovanie žiakov na pracovisku zamestnávateľa sa realizuje na základe Zmluvy o poskytovaní praktického vyučovania vo firmách. Pedagogický dozor žiakom v takomto prípade zabezpečujú poverení MOV SOŠ IT a inštruktori určení vo firmách. Žiaci i MOV sú v tomto prípade povinní dodržiavať prevádzkový poriadok v jednotlivých firmách.

Praktické vyučovanie žiakov na pracovisku praktického vyučovania sa realizuje na základe Zmluvy o duálnom vzdelávaní. Pedagogický dozor žiakom v takomto prípade zabezpečujú MOV a inštruktori zamestnávateľa.

Časový rozvrh na pracovisku praktického vyučovania a na pracovisku zamestnávateľa sa riadi prevádzkovými predpismi zamestnávateľov.

7. Povinnosti žiakov na praktickom vyučovaní

Povinnosti a práva žiakov SOŠIT vyplývajú zo školského poriadku SOŠIT, nadväzujúcich príkazov a smerníc a ďalších právnych, organizačných a technicko-ekonomických noriem z oblasti činnosti SOŠ IT.

Okrem citovaných povinností a práv žiaci SOŠIT na odbornom výcviku:

- plne rešpektujú pokyny MOV,
- plne využívajú čas určený na vyučovanie,
- po úvodnej inštrukcii začnú pracovať na pridelenej práci, využívajú pritom všetky poznatky získané na vyučovaní teoretických predmetov. Pri práci dodržiujú zásady hospodárnosti aj zásady hygieny a bezpečnosti pri práci. Bez príkazu vyučujúceho nesmú opustiť pridelené pracovisko. V prípade, že neporozumeli výkladu, pracovným postupom a pod. požiadajú MOV o objasnenia daného problému,
- pri práci používajú zásadne náradie a pomôcky, ktoré sú pridelené ku každému pracovisku a sú povinní udržiavať ich v poriadku a zachádzať s nimi podľa zásad hospodárnosti,
- zapožičané špeciálne pomôcky nesmie ďalej požičiavať alebo vymieňať bez zvolenia MOV. Pred ukončením vyučovania ich osobne odovzdá vyučujúcemu,
- poškodené a opotrebované náradie sú povinní predložiť MOV, ktorý rozhodne o ich výmene,
- ak zistí nedostatky týkajúce sa bezpečnosti a hygieny práce, musí ich urýchlene oznámiť MOV,
- akékoľvek odnášanie materiálu a pomôcok bez vedomia MOV sa hodnotí ako vážny priestupok žiaka,
- všetky pracovné podklady sú povinní udržiavať v náležitej čistote. Úmyselné resp. nedbalé poškodenie náradia, materiálu, zariadenia je vinník povinný uhradiť.
- náradie, ktoré stratí, je povinný uhradiť. Pri dokázanej krádeži v priestoroch dielne (na pridelenom pracovisku) neznámym páchatelom, uhradí náradie celá pracovná skupina rovnakým dielom,
- vo všetkých dielenských priestoroch dodržiava čistotu a poriadok,
- pred skončením vyučovania dá svoje pracovisko do poriadku a pôvodného stavu, odovzdá vyučujúcemu pridelené pomôcky.
- pridelené skrinky zamykajú a udržiavajú v nich poriadok,
- používajú len vyhradené priestory pre žiakov SOŠIT,
- nesmú opúšťať areál školy bez povolenia vyučujúceho MOV,



- predkladajú MOV návrhy organizačného, pracovného, bezpečnostného, hygienického atď. zdokonalenia pracovného a životného prostredia na vyučovaní odborného výcviku,
- nesmú sa svojvoľne vzdávať z učebnej skupiny ani prijímať návštevy na pracovisku,
- nesmú sami opravovať zariadenia, pri ich poruchách ihneď informujú majstra odborného výcviku,
- sú povinní aj najmenší úraz hlásiť vyučujúcemu majstrovi odborného výcviku,
- nesmú používať počas praktického vyučovania mobilné telefóny, rozhlasové prijímače a iné audio zariadenia (t.j. predmety rozptyľujúce pozornosť). Mobilný telefón musí byť počas vyučovania vypnutý, môže sa používať počas prestávky, vo výnimočných prípadoch len s povolením MOV,
- škola nezodpovedá za odcudzenie alebo stratu mobilného telefónu alebo iného prístroja, ak ho žiak nedá do úschovy MOV,
- užívanie liekov znižujúcich pozornosť (označených špeciálnym symbolom) je žiak povinný nahlásiť MOV.

Školské dielne silnoprúdových a slaboprúdových rozvodov a elektrotechniky a elektroniky sú elektrický prevádzkový priestor so zvýšeným nebezpečenstvom úrazu elektrickým prúdom. Platia v ňom prísnejšie pravidlá pre prácu a správanie žiakov ako v bežnej dielni.

Žiaci sú povinní dôsledne plniť príkazy a usmernenia vyučujúcich a dodržiavať nasledujúce pravidlá :

- ✓ Žiak si nesmie svojvoľne pripojiť zdroj prúdu.
- ✓ Žiak sa nesmie rozptyľovať činnosťou, ktorá nesúvisí s prácou a nesmie svojvoľne opustiť svoje pridelené pracovisko –stôl.
- ✓ Žiak nesmie mať pri práci mokré alebo vlhké ruky a nesmie mať na rukách kovové – vodivé predmety.
- ✓ Žiak sa nesmie dotýkať vodivých častí prístrojov, zariadení a iného príslušenstva aj v prípade, že bezprostredne neohrozí nebezpečenstvo úrazu elektrickým prúdom.
- ✓ Pri práci na pohybujúcich sa zariadeniach nesmú byť na oblečení voľné časti odevu. Žiaci s dlhými vlasmi ich musia mať upevnené.
- ✓ Žiaci nesmú snímať kryty svorkovnice bez priameho príkazu vyučujúceho.
- ✓ Žiaci môžu pri meraní len nastavovať, spúšťať a vypínať elektrické zariadenia.
- ✓ Žiaci sú povinní okamžite hlásiť vyučujúcemu všetky pozorované závady a nedostatky v dielni aj mimo vlastného pracoviska.
- ✓ Žiaci sú povinní okamžite vypnúť elektrický prúd núdzovým tlačidlom ak spozorujú, alebo majú dojem, že je ohrozený život alebo zdravie v dielni. Núdzové tlačidlo použijú aj v prípade, ak sa priebeh prác na elektrickom zariadení vymkol z kontroly a môže dôjsť k poškodeniu niektorého prístroja alebo zariadenia.
- ✓ Žiaci sú povinní po ukončení merania zabezpečiť vypnutý stav svojho pracoviska. Znížiť napätie na nulu, vypnúť vypínače a istič, viditeľne odpojiť zariadenie od zdroja prúdu.
- ✓ Nedodržanie a porušenie týchto pravidiel žiakmi sa hodnotí ako hrubé porušenie školského poriadku a ohrozenie zdravia a života ostatných prítomných.



8. Povinnosti majstrov odbornej výchovy

Všeobecné a zvláštne povinnosti, zodpovednosť a práva MOV vyplývajú z organizačného a pracovného poriadku SOŠ a na ne nadväzujúcich príkazov a smerníc a ďalších právnych, organizačných a technicko-hospodárskych noriem z oblasti činnosti SOŠ.

MOV okrem všeobecných a zvláštnych povinností, zodpovedností a práv:

- zabezpečuje praktické vyučovanie žiakov jemu pridelených skupín podľa stanovenej učebnej osnovy, stanoveného časového rozvrhu a pokynov priameho nadriadeného,
- spracováva tematický plán praktického vyučovania pridelených skupín na príslušný školský rok,
- riadne sa pripravuje po stránke odbornej, pedagogickej, organizačnej i materiálno-technickej na každú učebnú tému a vyučovací deň,
- vedie príslušnú pedagogickú dokumentáciu,
- obstaráva práce, ktoré priamo súvisia s praktickým vyučovaním,
- zodpovedá za riadne, včasné a kvalitné plnenie úloh pre zabezpečenie praktického vyučovania,
- zodpovedá za dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a hygiene práce, nepripustí, aby žiaci pracovali spôsobom nezodpovedajúcim týmto predpisom,
- pred odchodom z pracoviska je povinný prekontrolovať poriadok, správnosť uloženia materiálu, pomôcok, vypnutie elektrických spotrebičov, uzamknutie dielne
- je hmotne zodpovedný za pridelený inventár, materiál a náradie,
- aktívne sa zúčastňuje prác v predmetovej komisii svojho študijného odboru a účinne koordinuje svoju výchovno-vzdelávaciu prácu s činnosťou ostatných pedagogických pracovníkov,
- určuje žiakom úlohy, ktorých plnenie pravidelne kontroluje a hodnotí,
- pri výmene skupín na praktickom vyučovaní je povinný skontrolovať každému žiakovi pridelené pomôcky a náradie,
- rámci svojej odbornosti vykonáva konzultačnú činnosť pri spracovaní projektov a prác PČOZ MS a žiackych prác SOČ,
- zúčastňuje sa podľa potreby maturitných skúšok,
- bez povolenia nesmie opustiť svoje pracovisko a pridelenú skupinu žiakov. V prípade potreby si vyžiada povolenie od zástupkyne riaditeľa pre praktické vzdelávanie, v jej neprítomnosti od riaditeľa SOŠ IT,
- dôsledne a aktívne dodržiava čas určený na vyučovanie. Predčasne ukončiť vyučovanie je možné len výnimočne, po prejednaní so zástupkyňou riaditeľa pre praktické vyučovanie, v jej neprítomnosti s riaditeľom SOŠ IT,
- pri práci používa OOPP,
- každé poranenie musí MOV zapísať do Knihy drobných poranení umiestnenej v každej dielni. V prípade, že je žiak ošetrovaný u lekára a je mu uznaná PN, je povinný to ihneď oznámiť svojmu MOV, ktorý so žiakom vyplní Záznam o úraze.



9. Povinnosti pedagogického dozoru

Počas prestávok dozor konajúci MOV vykonáva dozor podľa Smernice o povinnostiach pedagogického dozoru SOŠ informačných technológií, Tajovského 30 v Banskej Bystrici. Smernica je platná od 24.08.2022. V prípade, že MOV nemôže tento dozor vykonávať, je povinný zabezpečiť na dobu trvania prestávky náhradný pedagogický dozor. Počas desiatovej a obedňajšej prestávky dozor konajúci MOV dohliada, aby žiaci neopúšťali priestory školy a vykonáva stály dozor v priestoroch praktického vyučovania.

10. Dochádzka a nahrádzanie odborného výcviku

Žiak je povinný zúčastňovať sa OVY podľa stanoveného rozvrhu. V prípade, že sa OVY z akéhokoľvek dôvodu nezúčastní (jeden alebo viac dní), je povinný nahlásiť triednemu MOV svoju neúčast' vopred alebo najneskôr do 24 hodín. Ospravedlnenky sú akceptované len od zákonného zástupcu, návštevy lekára a úradné doklady sú akceptované len tie, ktoré sú označené menom, priezviskom, pečiatkou, dátumom, časom odchodu, podpisom ošetrojúceho lekára alebo inštitúcie v slovníku určený na ospravedlnenky alebo priepustke.

Žiak je povinný absolvovať všetky preberané témy podľa tematického plánu a musí byť z nich ohodnotený známku.

Zákon č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov, hovorí, že žiak musí absolvovať 1400 hodín odborného výcviku. Na absolvované hodiny odborného výcviku, sa viaže vydanie výučného listu. Ak by žiak neabsolvoval potrebný počet hodín OV, nie je mu možné vydať výučný list, a tým ani maturitné vysvedčenie.

Žiak má počas štúdia na SOŠ IT možnosť absolvovať dostatočný počet hodín odborného výcviku. Ak však vymešká:

- viac ako 18 hodín za polrok, alebo vymešká u jedného MOV viac ako 6 hodín – žiak 1. a 2.ročníka,
- viac ako 21 hodín v 1.polroku a viac ako 15 hodín v 2.polroku, alebo vymešká u jedného MOV viac ako 7 hodín – žiak 3. a 4. ročníka

Žiak je povinný si vymeškané hodiny nahradiť. Formu nahrádzania navrhne majster odbornej výchovy, u ktorého si žiak nahrádza vymeškané hodiny.

Nahrádzanie je žiak povinný absolvovať najneskôr do 3 týždňov od zadania. V prípade, že tak neurobí, bude klasifikovaný známku nedostatočná. Povinnosť nahrádzania sa opakuje každé tri týždne až do riadneho odovzdania a splnenia zadanej práce. Nahrádzanie sa realizuje výhradne prezenčnou formou, po dohode s príslušným MOV.

Forma nahrádzania:

- a) v čase osobného voľna počas školského roka (v rámci konzultačných hodín),
- b) v čase školských prázdnin.

11. Používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov (OOPP)

Všetci pedagogickí pracovníci, ostatní pracovníci a žiaci v záujme bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sú povinní používať počas praktického vyučovania predpísané OOPP úsporne s nimi zaobchádzať a udržiavať ich v poriadku a čistote.

Žiaci vykonávajúci praktické vyučovanie vo firmách sú usporiadaní a používajú OOPP podľa



požiadaviek BOZP týchto firiem.

12. Záverečné ustanovenia

Vo všetkých dielenských a príľahlých priestoroch je nutné udržiavať čistotu a poriadok.

Žiaci majú zakázané nosiť na praktické vyučovanie cenné veci a väčšiu sumu peňazí.

Zákaz fajčenia, používania omamných látok a alkoholických nápojov žiakmi sa vzťahuje na celý úsek praktického vyučovania SOŠ IT.

Užívanie liekov znižujúcich pozornosť (označených špeciálnym symbolom Δ) je žiak povinný hlásiť MOV.

Porušenie uvedených zásad Dielenského poriadku sa považuje za porušenie školského poriadku žiakmi SOŠ IT alebo pracovnej disciplíny pedagogickými pracovníkmi a má za následok rovnaké disciplinárne opatrenia.

Tento dielenský poriadok nadobúda platnosť dňom zverejnenia a rušia sa ním predtým vydané opatrenia.

Prílohy:

Príloha č.1: Zoznam priestorov pre praktické vyučovanie SOŠ IT

Príloha č.2: Striedací plán praktické vyučovanie šk. rok 2025/2026